

سوالات كتاب مطالعات اجتماعي

پايه ي سوم ابتدائي
همراه با پاسخ

درس اول

(من به دنیا آمده ام)

- ۱- چه کارهایی در بیمارستان انجام می دهند تا نوزادان با یکدیگر عوض نشوند؟
الف) دور دست آن ها نواری می بندند که روی آن نام خانوادگی، نام مادر، قد، جنسیت، وزن نوشته اند.
ب) کف پای نوزاد را جوهری می کنند و روی کاغذ فشار می دهند و اثر کف پای نوزاد را می گیرند.
- ۲- توانایی نوزاد دوماهه در دیدن و شنیدن چگونه است؟
در دو ماهگی درست نمی بیند ولی صداها را خوب می شنود
- ۳- منظور از محل تولد و محل صدور در شناسنامه چیست؟ منظور از محل تولد مکانی است که شخص به دنیا آمده است و محل صدور مکانی که شناسنامه صادر و دریافت شده است.
- ۴- چرا هنگام بغل کردن نوزاد باید مراقب سرش باشیم؟
چون نوزاد نمی تواند سرش را نگه دارد.
- ۵- شناسنامه چه اهمیتی دارد و نشان دهنده ی چه چیزهایی است؟
شناسنامه ی هر کسی نشان می دهد که او کیست . و از کدام خانواده و اهل کدام کشور است.
- ۶- چرا باید در نگهداری شناسنامه دقت کنیم؟
چون برای خیلی کارها مانند ثبت نام در مدرسه ، گرفتن دفترچه ی بهداشتی ، ازدواج و کار از شناسنامه استفاده می کنیم برای همین باید در نگهداری آن دقت کنیم
- ۷- چه اطلاعاتی در صفحه ی اول شناسنامه ثبت شده است؟
نام و نام خانوادگی ، نام پدر، نام مادر ، تاریخ تولد (روز / ماه / سال) شماره ی ملی ، محل تولد ، محل صدور شناسنامه

(من بزرگ تر شده ام)

درس دوم

۱- دو مورد از تغییرات بدنتان از زمان تولد تاکنون را نام ببرید؟
وزن ما بیشتر و قدمان بلند تر شده است.

۲- وقتی متولد شدید، به چه نوع غذایی نیاز داشتید؟
فقط شیر مادر

۳- در دوران نوزادی برای این که نیاز شما برطرف شود ، چه می کردید؟
با گریه کردن دیگران را متوجه نیازمان می کردیم.

۴- آیا بازی های امروزی شما با دو یا سه سالگی تان فرق دارد؟
بله بازی هایمان بیش تر فکری شده است.

۵- آیا تغییراتی در نیاز های شما به وجود آمده است ؟
بله ، همراه با رشدمان در نوع بازی ها و غذایمان تغییر ایجاد شده است و چیز های مختلف بیش تری نیاز داریم.

۶- کارهایتان را از چه کسانی یاد گرفته اید ؟
پدر، مادر، بزرگ ترها و معلم

۷- آیا می توانید بگویی وقتی که دو یا سه ساله بودید ، چه کارهایی را نمی توانستید انجام دهید ؟
کارهایی که نیاز به مهارت زیاد داشتند ، مثل باز و بسته کردن در اتاق ، زیب لباس ، کفش پوشیدن ، نوشتن و ....

(آیا ما مثل هم هستیم)

درس سوم

- ۱- چه تفاوت هایی بین شما و دوستانتان وجود دارد؟
همه ی ما در شکل و قیافه مانند، رنگ مو، پوست و چشم ، قیافه، قد و هیکل با یکدیگر تفاوت داریم.
- ۲- بین شما و دوستانتان چه شباهت هایی وجود دارد؟
همه ی ما به غذا، آب، محبت و مهربانی، آرامش نیاز داریم و چیز های زیبا را دوست داریم.
- ۳- چرا دیگران بعضی از کارها را بهترمانجام می دهند؟
چون هر یک از ما استعدادها و توانایی هایی داریم که باعث می شود، بعضی از کارها را بهتر انجام دهیم.
- ۴- چرا خداوند ما انسان ها را، با شباهت ها و تفاوت های مختلف آفریده است ؟
برای این که انسان ها بتوانند کارهای متفاوت و مختلف انجام دهند و برای یکدیگر مفید باشند .
- ۵- چرا مسخره کردن دیگران کار نادرستی است ؟
چون مسخره کردن یکی از صفات ناپسند است و دوستی ها را از بین می برد.
- ۶- از معلّم خود بپرسید خداوند در قرآن در این باره چه فرموده است ؟
خداوند می فرماید : ای گروه مسخره کنندگان ، دیگران را مسخره نکنید شاید آنان که مسخره می شوند ، از شما بهتر باشند.
- ۷- اگر همه ی انسان ها مثل هم بودند ، همه یک شکل و یک قیافه داشتند و علاقه ها و توانایی هایشان کاملا شبیه هم بود چه می شد ؟
نمی توانستند یک دیگر را از هم تشخیص بدهند و در شغل های مختلف و موقعیت های مختلف کار کنند و نیاز های یکدیگر را برطرف کنند و زندگی سخت و کسل کننده می شد.

(اعضای خانواده)

درس چهارم

- ۱- خانواده چگونه بوجود می آید؟ با ازدواج زن و مرد
- ۲- تعداد اعضای خانواده چگونه زیاد می شود؟ با تولد فرزندان
- ۳- به نظر شما خانواده ی بزرگ چه خوبی هایی دارد؟
در خانواده ی بزرگ اعضای خانواده به یک دیگر کمک می کنند و در تصمیم گیری ها نظرهای بیشتری داده می شود و شور و نشاط در این خانواده ها بیشتر است.

(خانواده ام را دوست دارم)

پنجم

- ۱- اعضای یک خانواده باید نسبت به هم چگونه رفتار کنند؟
یکدیگر را دوست داشته باشند و با مهربانی با هم رفتار کنند.
- ۲- وظیفه ی پدر و مادر در خانواده چیست ؟
از فرزندان مراقبت و برای آسایش و تربیت بچه ها تلاش کنند.
- ۳- اعضای خانواده چگونه محبت خود را نشان می دهند؟
به روش های مختلف مانند گل دادن ،هدیه دادن، و کمک کردن .... به یکدیگر نشان می دهند.
از آن ها تشکر کنند. در کارها به آنها کمک کنند. و با ادب و درس خوان باشند.
- ۴- چرا همه ی ما دوست داریم در کنار خانواده زندگی کنیم ؟
چون ما ، در خانواده آرامش و امنیت داریم و در آن می توانیم به خوبی رشد کنیم.
- ۵- شما چه چیز ها یا کارهایی را از پدر و مادرتان یاد گرفته اید؟ احترام گذاشتن به دیگران ، نماز
- ۶- شما چگونه محبتتان را به پدر و مادر یا کسانی که از شما مراقبت می کنند ، نشان می دهید؟
با احترام گذاشتن و کمک کردن ، هدیه دادن ، گوش کردن به حرف های آنها و درس خواندن

(تغییر در خانواده)

درس ششم

- ۱- چگونه تعداد اعضای یک خانواده تغییر می کند؟
با تولد هر بچه تعداد اعضای خانواده تغییر می کند و بیشتر می شود.
- ۲- خانواده های جدید چگونه بوجود می آیند؟
با بزرگ شدن فرزندان و ازدواج آنها
- ۳- چگونه پدر و مادر صاحب نوه می شوند؟
با ازدواج فرزندان و بچه دار شدن آنها
- ۴- وظیفه ما در مقابل پدر و مادرمان یا پدر بزرگ و مادر بزرگ که پیر شده اند چیست ؟
باید به آنان احترام بگذاریم و با محبت و مهربانی از آن ها مراقبت کنیم.
- ۵- به غیر از تغییراتی که در درس گفته شد چه تغییرات دیگری ممکن است در یک خانواده به وجود بیاید؟
الف) یکی از اعضای خانواده از دنیا برود.
ب) فرد دیگری به خانواده اضافه شود.
ج) پدر و مادر طلاق بگیرند.
د) بعضی از اعضای خانواده برای تحصیل یا کار به شهر دیگری بروند.

(از بزرگترها قدردانی کنیم)

هفتم

- ۱- چگونه از مادر بزرگ ها و پدر بزرگها قدر دانی کنیم ؟
با احترام گذاشتن و نگه داری از آنها و گوش دادن به صحبت های آنان
- ۲- خداوند در قرآن در باره ی پدر و مادر چه سفارشی می کند؟
به پدر و مادر خود نیکی کنید و هنگامی که پیر شدند با نرمی و مهربانی با آن ها صحبت کنید.
- ۳- منظور مادر بزرگ از این که به نوه اش می گفت : تو دست منی ، تو پای منی ، تو گوش منی و ...
چه بود؟ این که مادر بزرگ کارهایش را به کمک نوه اش انجام می داد.
- ۴- چرا خدا به مادر بزرگ نوه ی خوب و مهربانی هدیه داده بود؟
چون زمانی که مادر بزرگ دختری کوچک بود . به مادر بزرگش کمک می کرده و او هم ، در حقیقت دعا کرده است.
- ۵- به نظر شما اعضای خانواده ی حمید ، در باره ی بردن مادر بزرگ به سفر، چه تصمیمی بگیرند ؟ چرا؟
تصمیم بگیرند که مادر بزرگ را همراه خود به سفر ببرند . چون مادر بزرگ دوست دارد همراه خانواده از سفر لذت ببرد.
- ۶- چرا باید به پدر بزرگ و مادر بزرگ ها و افراد سالمند احترام بگذاریم و از آن ها قدر دانی کنیم ؟
چون آنان تمام عمرشان را برای مراقبت و تربیت فرزندان شان صرف کرده اند و برای موفقیت آن ها تلاش کرده اند.
- ۷- پیام قرآنی در باره ی پدر و مادر بنویسید؟
و قل لهما قولا کریما « با پدر و مادر خود به نیکی سخن بگو»

(چراباهم همکاری می کنیم)

درس هشتم

- ۱- چگونه بچه ها در اردوی تفریحی با هم همکاری کردند؟
کارها را بین خودشان تقسیم کردند و هر یک وظیفه ای را به عهده گرفت.
- ۲- اگر قرار باشد همه کارها را یک یا دو نفر انجام دهند چه می شود؟
آن ها خسته می شوند و کارها به کندی انجام می گیرد.
- ۳- اگر شما برادر یا خواهر کوچکتر دارید بگویید در چه کارهایی به او کمک می کنید؟
به او چیزهای جدید یاد می دهیم. او را در پوشیدن کفش، لباس، غذا خوردن و مرتب کردن وسایل کمک می کنیم.

(مقررات خانه ی ما)

نهم

- ۱- مقررات یعنی چه ؟
مقررات یعنی این که چه کارهایی انجام بدهیم چه کارهایی انجام ندهیم.
- ۲- معمولا چه مقرراتی در همه ی خانواده ها مشترک است ؟
احترام گذاشتن به یکدیگر، به موقع انجام دادن تکالیف، مرتب کردن وسایل شخصی
- ۳- اگر اعضای خانواده هر یک از این مقررات را رعایت نکنند چه اتفاقی می افتد؟
در خانه بی نظمی ایجاد می شود و آرامش خانواده از بین می رود.
- ۴- رعایت مقررات چه فایده ای دارد؟
باعث آرامش خانواده و ایجاد نظم می شود و نیز کارها با سرعت و دقت انجام می گیرد.

درس دهم

(نیازهای خانواده چگونه تامین می شود؟)

۱- خانواده ها کالاهای مورد نیاز خود را از کجا تهیه می کنند؟
از مغازه ها و فروشگاهها

۲- مردم چگونه نیاز هایشان را تامین می کنند؟
از راه کار کردن ، پول به دست می آورند و با آن نیاز های خود را تامین می کنند.

۳- درآمد چیست؟
به پولی که از راه کار کردن به دست می آید «درآمد» می گویند.

۴- پدر و مادر چگونه نیاز های خانواده را تامین می کنند؟
پدر بیرون از خانه کار می کند و برای اعضای خانواده وسایل زندگی تهیه می کند و مادر هم در خانه کار می کند.

۵- شغل زنان در شهرها و روستاها چه تفاوتی دارند؟
در شهرها زنان در اداره ها کارخانه مدرسه یا بیمارستان ها کار می کنند. ولی در روستاها زنان در دوشیدن شیر دام ها ، قالی بافی یا کشاورزی کمک می کنند.

۶- چرا افراد باید شغل های مختلف داشته باشند؟
برای اینکه همه ی نیازهای مردم در جامعه تامین شود.

۷- اگر همه یک شغل داشته باشند، چه اتفاقی می افتد؟
فقط یکی از نیازهای مردم جامعه تامین می شود . بنابراین مردم دچار مشکل می شود.

- ۱- منابع طبیعی چیست ؟
آب ، خاک، گیاهان ، جانوران، نفت ، و فلزات می گویند. که در طبیعت وجود دارد.
- ۲- از نفت چه چیز هایی ساخته می شود؟
ظروف یکبار مصرف ، لاستیک خودرو ، مواد شوینده، رنگ، نخ مصنوعی، پاک کن و وسایل پلاستیکی
- ۳- مراحل تولید پارچه را بنویسید .
ابتدا از گیاه پنبه یا پشم گوسفند در کارخانه ی ریسندگی نخ پشمی یا پنبه ای تولید می کنند سپس در کارخانه ی بافندگی از نخ پشمی و پنبه ای پارچه تولید می کنند.
- ۴- برای کشاورزی چه چیز نیاز است ؟ آب، خاک و مواد معدنی، نور خورشید
- ۵- به جز گیاه پنبه و پشم گوسفند از چه چیز هایی دیگری نخ تولید می کنند؟ ابریشم و مواد نفتی
- ۶- لباس ما از چه چیز درست شده است ؟ از نخ
- ۷- غذای ما از چه راههایی به دست می آید؟ کشاورزی و دامپروری
- ۸- برای دامپروری به چه چیز هایی نیاز است ؟ آب خاک و گیاهان
- ۹- چرا باید از منابع طبیعی خوب استفاده کنیم ؟
چون تمام شدنی هستند، در ضمن استخراج این منابع پر هزینه است.
- ۱۰- غذا لباس و وسایل زندگی ما از چه چیزی بدست می آیند؟ منابع طبیعی
- ۱۱- فلزات چگونه بدست می آیند؟ فلزات به صورت سنگ از زیر زمین استخراج می شوند.
- ۱۲- مداد از چه چیزی بدست می آید؟ چوب درختان و زغال
- ۱۳- قاشق و چنگال و کلید از چه چیزی بدست می آید؟ از فلزات (سنگ آهن)

درس دوازدهم

(درست مصرف کنیم)

- ۱- صرفه جویی یعنی چه؟ یعنی استفاده درست از منابع
- ۲- برای درست مصرف کردن از منابع چه کارهایی می توانیم انجام دهیم؟
صرفه جویی کنیم، از مواد و وسایل دور ریختنی چیزهای جدید بسازیم و وسایل قدیمی که قابل استفاده هستند را دوباره استفاده کنیم.
- ۳- زیاده روی در مصرف را چه می گویند؟ اسراف
- ۴- اسراف یعنی چه؟
استفاده نادرست و بیش از اندازه از نعمت های خدا.
- ۵- پس انداز کردن یعنی چه؟
یعنی مقداری از هر چیزی، مثل پول را برای مواقع ضروری ذخیره کنیم.
- ۶- چگونه می توان از منابع طبیعی محافظت کرد؟ منابع را درست و به اندازه مصرف کنیم.
- ۷- چرا وقتی غذا می خوریم از خداوند تشکر می کنیم؟
چون همه ی این نعمت ها را خدای مهربان به ما بخشیده است.
- ۸- چند نمونه از اسراف را نام ببرید؟
زیاده روی در مصرف مواد غذایی، در مصرف برق، گاز و آب و نمونه های بسیار دیگر
- ۹- چرا باید از منابع طبیعی درست استفاده کنیم؟
چون استخراج منابع طبیعی بسیار پر هزینه است، چون منابع طبیعی تمام شدنی هستند، چون استخراج مواد از منابع طبیعی بسیار پر زحمت است.

(بازیافت)

درس سیزدهم

- ۱- باز یافت چیست ؟
از موادی که قبلا استفاده شده کرده ایم دوباره چیز جدیدی بسازیم برای مثال قوطی های فلزی استفاده شده را در کوره حرارت می دهند و ذوب می کنند و از آن کالای جدیدی می سازند..
- ۲- پدر و مادر چگونه می توانند از مصرف زیاد منابع طبیعی جلوگیری کنند؟
حداکثر استفاده را از منابع داشته باشند و اسراف نکنند.
- ۳- چگونه از کاغذهای دور ریخته شده دوباره استفاده می شود؟
کاغذهای دور ریخته شده را با دستگاه مخصوص خمیر می کنند و دوباره از آن کاغذ درست می کنند.
- ۴- ما چه کمکی در رابطه با باز یافت می توانیم انجام دهیم ؟
زباله های بازیافتی خشک را با زباله های دیگر مخلوط نکنیم تا آلوده نشود.
- ۵- بهترین توصیه برای حفظ منابع طبیعی کدام است ؟ درست و اصولی وبه اندازه مصرف کنیم.
- ۶- چه نوع زباله هایی را می توان بازیافت کرد؟
زباله های خشک مانند بطری های خالی ، کاغذ باطله ، کارتون خالی ، وسایل فلزی ، شیشه های خالی.
- ۷- زباله چیست ؟
به موادی که مانند پوست میوه ، باقیمانده مواد غذایی ، کاغذ جعبه مقوایی ، چیز های کهنه و شکسته شده و چیز هایی که دور می ریزیم.
- ۸- چرا جمع شدن زباله برای سلامتی ما ضرر دارد و خطر ناک است ؟
چون باعث آلودگی محیط زیست شده و همچنین باعث انتقال بیماری و تولید میکروب می شود.
- ۹- دو روش بهداشتی دفع زباله را نام ببرید ؟ سوزاندن و دفن کردن.
- ۱۰- برای بیرون گذاشتن زباله چه نکاتی را باید رعایت کنیم ؟
باید زباله ها را داخل کیسه در بسته قرار دهیم ، زباله های تر و خشک و حتی نان خشک را مخلوط نکنیم ، سر ساعت مشخص شده به محل جمع آوری زباله ها ببریم.

درس چهاردهم

(خانه ام رادوست دارم)

۱- کارکردهای مختلف خانه را ذکر کنید؟

خانه محل امن است در خانه استراحت می کنیم و می خوابیم ، دور هم جمع می شویم و گفت و گو می کنیم و خدا را عبادت می کنیم و مشکلات خود را باهم فکری حل می کنیم و در کارها باهم مشورت می کنیم.

۲- چرا همه ی ما به خانه نیاز داریم؟ چون برخی از نیازها در خانه بر طرف می شود.

۳- خانه کدام نیاز ما را بر طرف می کند؟

نیاز به محبت و مهربانی دیگران ، رفع گرسنگی ، همدلی و باهم بودن ، امنیت ، آرامش ، تکیه گاه غم و ناراحتی ، گفت و گو خوابیدن ، استراحت ، عبادت ، خوابیدن ، شکر گزاری و دیدن برنامه تلویزیون

۴- چرا اعضای خانواده دور هم جمع می شوند؟

باهم گفت و گو کنند و مشکلات هم را بر طرف کنند.

(خانه هاباهم تفاوت دارند)

درس پانزدهم

- ۱- چرا شکل خانه های ایران با همدیگر فرق دارد؟
چون مردم در مکان های مختلف با آب و هوای متفاوت زندگی می کنند.
- ۲- معمولا در خانه های حیاط دار چند خانواده زندگی می کند؟ یک خانواده
- ۳- در شهرهای بزرگ نیاز مردم به خانه چگونه برطرف شده است؟ با آپارتمان
- ۴- چرا عشایر در چادر زندگی می کنند؟
برای این که بتوانند هنگام کوچ به راحتی خانه های خود را جابه جا کنند.
- ۵- عشایر چه کسانی هستند و در کجا زندگی می کنند؟
عشایر مردمی هستند که شعل آن ها دامپروری است و برای یافتن چراگاه برای دام ها به طور مرتب از یک منطقه به منطقه ی دیگر کوچ می کنند و در چادر زندگی می کنند.
- ۶- چرا در مناطق پر باران سقف خانه ها را شیب دار می سازند؟
برای اینکه آب باران به راحتی از روی سقف به زمین بریزد و باعث خرابی خانه نشود.
- ۷- انواع خانه ها را در ایران نام ببرید؟
خانه های حیاط دار ، خانه های آپارتمانی ، عشایری، روستایی ، خانه های گنبدی ناحیه ی گرم ، خانه های شیب دار جاهای پر باران و خانه های سنگی
- ۸- چرا در خانه های مناطق گرم از بادگیر استفاده می شود؟ برای خنک کردن هوای خانه ها
- ۹- مردم کدام مناطق سقف خانه ها را گنبدی می سازند؟ مردم ساکن در مناطق گرم

(خانه های شماچه شکلی است؟)

درس شانزدهم

۱- خانه های قدیمی و خانه های جدیدچه تفاوت هایی باهم دارند؟
خانه های قدیمی حیاطی بزرگ داشتند که در وسط آن حوض بزرگی وجود داشت که در اطراف آن حوض هم باغچه بود. این خانه ها چندین اتاق داشتند که اکثر اتاق ها به حیاط پنجره داشتند. خانه های قدیمی گاز کشی و برق کشی نبود و بعضا حمام هم نداشت.
جمعیت زیادی در این خانه ها ساکن بودند.
ورودی بیشتر این خانه راهرو یا دالانی باریک و طولانی بود . اما خانه های جدید هم از نظر مساحت خیلی کوچکتر شده اند و هم از نظر تعداد اتاق ها . حتی مساحت اتاق ها هم کمتر شده که البته از نظر تعداد افراد خانوار نیز نسبت به قبل تعداد کمتر است .
خانه ها آب لوله کشی ، گاز شهری ، خط تلفن ، برق و..... دارد و از نظر تجملات و زیبایی نسبت به خانه های قدیمی شاید شکل تر باشند

۲- خانه های ما توسط چه کسانی ساخته شده است ؟
مهندس نقشه کش ، معمار ، بنا ، کارگر ، لوله کش ، گچ کار ، برق کش ، مهندس ناظر و.....

۳- بنا و کارگرها کدام کارهای خانه ی ما را انجام داده اند؟
ساختن خانه اعم از دیوارچینی، اتاق ها ، گچ کاری و کاشی کاری و.....

۴- چرا در ورودی خانه های قدیمی راهروی بود؟
برای اینکه وقتی کسی وارد خانه می شود در ب حیاط را باز میکند داخل حیاط و اتاق ها دیده نشود و به چشم رهگذران نیاید.

۵- نقشه ساختمان و خانه را چه کسی رسم می کند؟ مهندس ساختمانی

۶- بزرگترین و کوچکترین مکان در اکثر خانه ها چه جاهای هستند؟
معمولا سرویس های بهداشتی کوچکتر و اتاق پذیرای (مهمان خانه) بزرگتر از جاهای دیگر هستند

(از خانه محافظت کنیم)

درس هفدهم

۱-وظیفه ی ماموران آتش نشانی چیست؟
کمک کردن و امداد رسانی به مردمی که با حادثه روبرو شده اند ، اعم از آتش سوزی ، سقوط در چاه یا گودال ،
گیر کردن در آسانسور و.....

۲-مراحل کار آتش نشان هارابنویسید .
الف) دریافت اطلاعات از راه های مختلف اعم از: تماس تلفنی ، رایانه ، دوربین های نصب شده در مناطق مختلف
ب) آماده شدن آتش نشان ها برای حضور در مکان وقوع حادثه (پوشیدن لباس و همراه داشتن لوازم)
ج) حرکت کردن به طرف محل حادثه باماشین های آتش نشانی دارای امکانات اطفاحریق
د) خاموش کردن آتش یا برطرف کردن مشکلی که پیش آمده و کمک به مصدومین حادثه

۲-..... موجب بروز اکثر حادثه ها است . جواب : رعایت نکردن نکات ایمنی

۳-شعله ی بخاری و لوازم گازسوز باید به چه رنگ باشد؟ آبی

۴-اگر شعله ی لوازم گازسوزما زرد رنگ باشد چه اتفاقی می افتد؟
اگر شعله بجای اینکه به رنگ آبی باشد، زرد رنگ بود نشانه ی این است که بدسوزی صورت می گیرد و
گازهای سمی تولید می شود.

۵-زمانی که میخواهیم بخاری نصب کنیم چه موارد ایمنی را باید رعایت کنیم ؟
الف) دودکش مناسب داشته باشیم ب) بالای پشت بام روی دودکش ، کلاهک بگذاریم.
ج) شیلنگ گاز را بررسی کنیم که نشستی گاز نداشته و یا سوراخ نباشد.

۶-استفاده از ترقه و مواد آتش زا چه خطراتی دارد؟
الف) موجب بروز آتش سوزی و انفجار می شود . ب) موجب سوختگی یا صدمه دیدن می گردد .
ج) انواع خسارات مالی و جانی را ممکن است ببار بیاورد.

۷- اگر هنگامی که وارد خانه می شویم بوی گاز را احساس کنیم چه کارهایی باید انجام دهیم ؟
باید : الف) شیر اصلی گاز را ببندیم ب) پنجره ها را باز کنیم
ج) با پارچه یا حوله ی خیس به آرامی سعی کنیم گازها را به طرف پنجره و به بیرون از اتاق هدایت کنیم
د) از روشن کردن لوازمی مثل اجاق گاز، بخاری ، و..... خودداری کنیم (آتش روشن نکنیم)
ه) هرگز کلید برق را نزنیم (روشن ، خاموش نکنیم و) برق خانه را قطع کنیم (از طریق کنتور برق که همیشه
در ورودی ساختمان است)

۸- چه کارها یا عواملی موجب برق گرفتگی یا آتش سوزی می شوند؟

الف) قدیمی بودن و شکسته بودن کلید، پریز و..... برقی،

ب) استفاده نکردن از کنتور برق

ج) دستکاری کردن کنتور برق

د) سیم کشی های نادرست و غیر اصولی

ه) پوسیدگی و یا غیر استاندارد بودن سیم ها، کلید و پریزها و....

و) خرابی لوازم برقی که از آنها استفاده میکنیم

ز) استفاده کودکان از لوازم گرمازا بدون هماهنگی با والدین، روشن کردن آتش داخل اتاق ها، آویزان کردن

لباس ها کنار بخاری و.... و بطور کلی رعایت نکردن موارد ایمنی موجب بروز حادثه های تلخی خواهد شد.

۹- چگونه میتوانیم از خانه های خود مراقبت و محافظت کنیم؟

با رعایت کردن کلیه نکات ایمنی در کلیه مراحل (از زمانی که در حال ساخت ساختمان هستیم تا زمانی

که در آن زندگی میکنیم)

۱۰- نکات ایمنی به چه کارهایی گفته می شود؟

بطور کلی به تمام کارهایی که برای حفظ سلامتی و پیشگیری از وقوع حوادث باید انجام بدهیم و کارهایی که

نباید انجام بدهیم نکات ایمنی گفته می شود.

۱۱- برای تماس گرفتن با آتش نشانی چه شماره ای را باید بگیریم؟ شماره ی ۱۲۵

درس هجدهم (مدرسه دوست داشتنی ما)

- ۱- خانه ی دوم دانش آموزان کجاست ؟ مدرسه
- ۲- چه افرادی در یک دبستان یا مدرسه کار می کنند؟ مدیر، معاون یا معاونین ، آموزگاران یا دبیران ، مربی ورزش ، مربی بهداشت ، دفتردار، سرایدار، خدمتگزار و.....
- ۳- مسئول اصلی یک مدرسه چه کسی است ؟ مدیر
- ۴- چه کسی مسئول برقراری نظم و..... در مدرسه است؟ ناظم و معاونین
- ۵- چه مکان هایی در یک مدرسه وجود دارد؟
کلاس های درس ، دفتر آموزگاران یا دبیران، اتاق مشاوره ، نمازخانه ، کتابخانه ، سالن اجتماعات یا برگزاری مراسم ، سرایداری ، انبار، نمازخانه ، اتاق بهداشت ، آزمایشگاه و کارگاه ، اتاق ورزش ، سرویس های بهداشتی
- ۶- کدام یک از مکان های یک مدرسه مناسب برای مطالعه کردن و یا امانت گرفتن کتاب است؟
کتابخانه ی مدرسه
- ۷- مدیر مدرسه چه وظایفی دارد؟
مدیر مدرسه مسئول اصلی تمام امور مدرسه است و بر کارهای بقیه پرسنل نظارت دارد ، مدیر مدرسه مسئول رسیدگی به امور مالی ، اجرایی ، آموزشی و..... است .
- ۸- معاون مدرسه چه وظایفی دارد؟
بعد از مدیر معاون مدرسه مسئول رسیدگی به امور آموزشی و پرورشی است و برنامه های آموزشی و..... مدرسه را در طول سال تحصیلی پیش بینی و اجرا میکند.
- ۹- آموزگاران چه وظیفه ای در مدرسه دارند؟
وظیفه ی خطیر تدریس ، تعلیم و تربیت و راهنمایی دانش آموزان در امور مختلف
- ۱۰- وظیفه ی مربی تربیتی چیست ؟
برگزاری مراسم های مختلف به مناسبت های مختلف در طول سال تحصیلی، برگزاری مسابقات پرورشی (مسابقات حفظ و قرائت قرآن کریم و.....)
- ۱۱- سرایدار چه وظیفه ای دارد؟ حفظ و نگهداری اموال مدرسه
- ۱۲- خدمتکار چه وظایفی دارد؟ نظافت کلاسها ، سالن ، مدرسه و ....

۱۳- چه کارهای مفیدی در مدرسه انجام می شود؟

آموزش و یاد دهی دروس به دانش آموزان پایه های مختلف ،انجام فعالیت های پرورشی و قرآنی، برگزاری کلاس های فوق العاده موردنیاز، برگزاری مسابقات ورزشی و.....

۱۴- در مدرسه چه چیزهایی یاد می گیریم؟

نکات علمی و آموزشی، مهارت های زندگی، دوستی و همدلی با دیگران ، نحوه ی درست برقراری ارتباط با دیگران، کارهای هنری و مذهبی و.....

۱۵- چرا مدرسه مکان خوبی برای دانش آموزان است ؟

زیرا در مدرسه می توانند به دنبال کسب علوم و دانش باشند ، زندگی کردن رایاد بگیرند ، مهارت های خود را کشف کرده تا برای زندگی آینده آماده باشند ، استعداد هایشان را شکوفا کنند و پرورش بدهند.

۱۶- دانش آموزان در کدام مکان از مدرسه مراسم مذهبی برپا میکنند و یا نماز و قران می خوانند؟

در نمازخانه ی مدرسه

۱۷- در آزمایشگاه مدرسه چه فعالیت هایی صورت می گیرد؟

انجام آزمایش و تحقیق و پژوهش

۱۸- چرا همه ی کارکنان یک مدرسه با هم همکاری می کنند؟

تا بچه ها درس بخوانند و چیزهای جدید یاد بگیرند و اوقات خوبی در مدرسه داشته باشند .

(مکان های مدرسه را بشناسیم)

نوزدهم

۱- آیا مدرسه هم مانند خانه مقررات خاصی دارد؟
بله هر قسمت از مدرسه مقررات مخصوصی دارد.

۲- مقررات مدرسه چه فایده ای برای مادر دارد؟
الف) بعضی مقررات موجب حفظ سلامتی مامی شوند.
ب) بعضی مقررات را برای احترام به دیگران رعایت می کنیم.

۳- موقع خرید از فروشگاه مدرسه چه مقرراتی را باید رعایت کنیم؟
الف) صف ببندیم و شلوغ نکنیم
ب) مواظب بچه های کوچکتر باشیم
ج) پوست خوراکی ها و..... را داخل حیاط مدرسه نیندازیم
د) نظم را رعایت کنیم و وقتی در صف هستیم سرو صدا نکنیم تا نوبت به ما برسد.
ه) پس از خرید از صف خارج شویم تا بقیه هم بتوانند خرید کنند.

۴- وقتی سر کلاس هستیم چه مقرراتی را باید رعایت کنیم؟
الف) موقعی که معلم درس می دهد حرف نزنیم و کوش بدهیم
ب) هیچگاه درگوشی باهمدیگر حرف نزنیم
ج) کسی را مسخره نکنیم
د) بدون اجازه وارد کلاس نشویم و از کلاس بیرون نرویم

(خانه ی شما کجاست ؟)

بیستم

۱- نشانی خانه بیا نگرچه چیزی است ؟
نشانی خانه به ما می گوید که آن خانه در کجا قرار دارد ، نام خیابان ، نام کوچه و شماره ی خانه، نشانی آن خانه هستند .

۲- پلاک خانه ها را چه کسانی نصب می کنند ؟ ماموران شهرداری

۳- چگونه پستی ها را نشانی می کنند ؟ از روی نشانی خانه

بیست و یکم

(جهت های اصلی)

۱- جهت های اصلی را نام ببرید . شمال - جنوب - مشرق - مغرب

۲- مشرق و مغرب به چه جهت هایی گفته می شود؟

به جهتی که هر روز صبح خورشید از آنجا طلوع می کند " مشرق " و به جهتی که در پایان روز خورشید غروب می کند مغرب " می گویند.

۳- چگونه میتوانیم در یک روز آفتابی جهت های شمال و جنوب را پیدا کنیم ؟

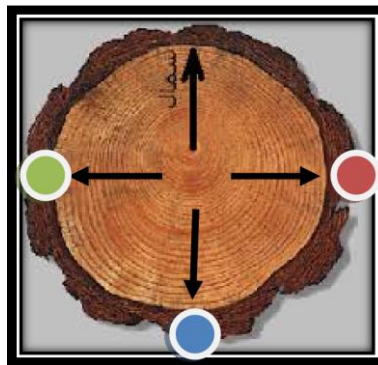
در یک روز آفتابی اگر طوری بایستیم که دست راست ما به طرف مشرق و دست چپ ما به طرف مغرب باشد ، آنگاه روبروی ما "شمال" و پشت سرما "جنوب" است .

۴- جهت ها چه کمکی به مامی کنند؟

جهت ها به ما نشان می دهند که هر مکان در کجا قرار دارد.

۵- با توجه به تصویر مقابل که جهت شمال نشان داده شده است، جهت های اصلی دیگر را بنویسید .

دایره ی آبی سمت جنوب   دایره ی قرمز سمت مشرق   دایره ی سبز سمت مغرب

(پست)

درس بیست و دوم

۱- چه چیزهایی رامی توان از طریق پست ازجایی به جایی دیگر فرستاد؟
نامه ، کتاب ، مجله ، برخی کالاهاى تجارى سبک و کم حجم و.....

۲- آیا هریک از ماموران اداره ی پست نامه های قسمت های مختلف شهر را می رسانند؟
خیر، در اداره پست شهرها رابه مکان ها و قسمت های مختلفی تقسیم می کنند ، نامه هایی را که از شهرهای دیگر می رسند ابتدا در قفسه یا کمده مخصوص به آن منطقه قرار می دهند سپس هر مامور اداره ی پست که مخصوص منطقه ای خاص می باشد نامه های منطقه ی خود را برمی دارد و به محل می برد.

۳- آیا در حال حاضر نیز مانند قدیم فقط از اداره ی پست برای رساندن نامه استفاده می کنیم؟
خیر، امروزه مردم به وسیله ی رایانه در زمانی بسیار کوتاه برای یکدیگر نامه می فرستند.

۴- پروانه می خواهد نامه ای برای برادرش که در شهری دیگر در دانشگاه درس می خواند بفرستد با شماره های ۱ و ۲ و ۳ روی تصویر مقابل نشان دهید که به ترتیب ، محل نوشتن آدرس خودش، آدرس برادرش و محل چسباندن تمبر کجای پاکت نامه است .

_____ آدرس فرستنده: _____	محل آواز تمبر
_____	
_____ مبدأ: _____ کد پستی: _____	
_____ آدرس گیرنده: _____	
_____ مقصد: _____ کد پستی: _____	

۵- در قسمت ..... پاکت نامه باید تمبر را بچسبانیم . جواب : سمت راست بالای پاکت

۶- هر خانه غیر از نشانی یک ..... هم دارد که باید روی پاکت نامه نوشته شود. (کد پستی)

(ایمنی در کوچه و خیابان)

درس بیست و سوم

۱- هنگامی که از منزل خارج می شویم چه نکات ایمنی را باید رعایت کنیم؟

الف) با یاد خدا از خانه

ب) هرگز با افراد غریبه حرف نزنیم و با آنها جایی نرویم و از آنها چیزی نگیریم

ج) هنگام عبور از عرض خیابان از قسمت خط کشی عبور کنیم ،

د) به چراغ عابر پیاده توجه کنیم ،

و) در پیاده رو راه برویم و در طول خیابان قدم نزنیم ،

ز) موقع راه رفتن جلو خود را نگاه کنیم و مشغول کاری دیگر نباشیم.

۲- هنگامی که با سرویس به مدرسه می رویم چه نکات ایمنی را باید رعایت کنیم ؟

الف) با راننده حرف نزنیم و حواس او را پرت نکنیم

ب) تا وقتی اتومبیل کاملا توقف نکرده درب را باز نکنیم و پیاده نشویم

ج) هیچگاه از سمت چپ (درب طرف راننده) سواریا پیاده نشویم

د) دست و پا سر خود را از پنجره بیرون نیاوریم،

۳- اگر لازم باشد که هنگام شب از خانه خارج شوید چه نکات ایمنی را باید رعایت کنید؟

برای عبور از کوچه و خیابان لباس روشن بپوشیم یا از شبرنگ و کاغذ سفید استفاده کنیم

۴- تابلوهای راهنمایی رانندگی به چه منظوری نصب شده اند؟

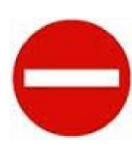
برای وسایل نقلیه و نیز عابران پیاده نصب شده اند تا با توجه به آنها بطور صحیح در خیابان رفت و آمد انجام

گیرد و یا در جاده ها رانندگی کنیم.

۵- هر یک از تابلوهای زیر چه نشانه ای هستند و چه پیامی برای مادرانند؟

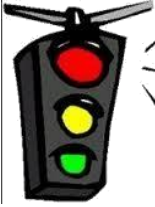
ورود ممنوع   عبور دوچرخه سوار ممنوع   عبور عابر پیاده ممنوع   ایست   بوق زدن ممنوع

محل عبور عابر پیاده   محل عبور دانش آموزان   خطر   ایستگاه اتوبوس - چراغ

۶- راهنمای عابرین پیاده چند رنگ دارد؟ و روشن شدن هررنگ نشانه ی چیست ؟
۲ رنگ : الف) رنگ قرمز به نشانه ایستادن و عبور نکردن است
ب) رنگ سبز به نشانه ی اینکه عابر پیاده می تواند عبور کند.

۷- چراغ راهنمایی مخصوص وسایل نقلیه چند رنگ دارد و هر رنگ نشانه ی چیست ؟
۳ رنگ :

قرمز (نشانه ی اینکه وسایل نقلیه باید پشت خط عابر پیاده توقف کنند و اجازه بدهند عابرین پیاده عبور کنند)
زرد (به معنی احتیاط کامل برای ماشین ها و موتور سیکلت ها ایست پشت خط عابر پیاده و قبل از چهارراه است ، و وسایلی که از چهارراه عبور کرده اند فرصت داشته باشند به طرف دیگر برسند ،
سبز به معنی به این است که وسایل نقلیه حق عبور دارند.

۸- چگونه باید از خیابان عبور کنیم ؟

بهبتر است در جاهایی از خیابان عبور کنیم که تابلو، محل عبور عابر پیاده و یا خط کشی دارد.
برای عبور از خیابان باید ابتدا پشت جدول خیابان بایستیم و به سمت چپ نگاه کنیم ، وقتی مطمئن شدیم که اتومبیلی نمی آید تا وسط خیابان رفته و روی خط وسط بایستیم، سپس به سمت راست نگاه کرده و اگر اتومبیل یا وسیله ی نقلیه ای نیامد با احتیاط به طرف دیگر خیابان برویم .

۹- در خیابان های پر عرض و شلوغ شهرهای بزرگ بهترین راه عبور از خیابان چه راهی است ؟
عبور از روی پل عابر پیاده

۱۰- پلیس راهنمایی و رانندگی چه کمکی به مردم می کند؟
پلیس به همه ی مردم کمک می کند تا قوانین راهنمایی و رانندگی را رعایت کنند. به آن احترام بگذارند.

۱۱- برای تماس با پلیس با چه شماره ای باید تماس بگیریم ؟ ۱۱۰

۱۲- اگر در خانه یا بیرون از خانه با مشکلی برخورد کردیم از چه کسی می توانیم کمک بگیریم ؟ از پلیس